

O RECOMPENSĂ PENTRU UN ISTORIC, CARE A ALES CALEA DE A CREA VIITORUL

La 3 decembrie 2012, în cadrul ședinței comune a Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică și Adunării Generale a membrilor Academiei de Științe a Moldovei, a avut loc ceremonia de decernare a titlului de Doctor Honoris Causa al Academiei de Științe a Moldovei președintelui Poloniei Bronislaw Komorowski.

La eveniment a participat președintele Republicii Moldova Nicolae Timofti, fiind prezenți, de asemenea, oficiali ai Poloniei, reprezentanți ai misiunilor diplomatice acreditate la Chișinău, ai mediului academic, universitar, personalități ale vieții publice, culturale, studenți.

În numele comunității științifice, președintele AȘM acad. **Gheorghe Duca** l-a salutat pe înaltul oaspete polonez și a rostit tradiționalul Laudatio, în care a expus cele mai importante repere din activitatea Excelenței Sale. Bronislaw Komorowski s-a născut la 4 iunie 1952, în localitatea Oborniki Śląskie, în familia contelui Zygmunt Leon Komorowski, profesor africanist, sociolog, antropolog, diplomat și poet și a Jadwigai Komorowska. A absolvit Facultatea de Istorie a Universității din Varșovia.

În perioada comunistă a activat în cadrul opoziției democratice, a contribuit la editarea revistei lunare Głos. În 1980, împreună cu alți activiști ai Mișcării pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Drepturilor Civice, a fost condamnat la o lună de închisoare pentru faptul de a fi organizat o demonstrație la 11 noiembrie 1979. În anii 1980-1981 a

lucrat la Centrul pentru Cercetări Sociale al Solidarității. În perioada aplicării Legii Marțiale un timp a fost închis. La începutul anilor 1990 a colaborat cu Uniunea Democratică și cu Uniunea Libertatea (Unia Wolności). În anii 1990-1993 a exercitat funcția de viceministru civil al Apărării Naționale. În 1997, împreună cu o grupare de activiști de la Universitatea Varșovia, a înființat Koło Konserwatywno-Ludowe, care, în același an, a fuzionat cu nou înființatul Partid Popular Conservator. Între 1997 și 2000 a prezidat Comisia parlamentară de apărare națională, în anii 2000-2001 a fost ministru al Apărării Naționale. În 2001 a trecut la Platforma Civică. A fost ales vicepreședinte al Comisiei parlamentare de apărare națională și membru al Comisiei parlamentare de afaceri externe (din 2001), vicepreședinte (2005-2007), președinte (2005-2010) al Sejmului.

În urma alegerilor anticipate din iunie-iulie 2010 este ales președinte al Poloniei. Pe parcursul activității sale parlamentare și prezidențiale a susținut și a promovat extinderea relațiilor de colaborare între Polonia și Republica Moldova, acordând asistență eforturilor țării noastre de integrare în Uniunea Europeană.

Președintele AȘM acad. Gh. Duca a exprimat certitudinea că în persoana președintelui polonez, Academia de Științe a obținut un prieten și un sprijinitor consecvent al dezvoltării relațiilor de colaborare dintre cercetătorii Republicii Moldova și a Poloniei pe făgașul integrării europene, iar conferirea titlului onorific de Doctor Honoris Causa va stimula aprofundarea și consolidarea cooperării între comunitățile științifice ale celor două state, precum și relațiile bilaterale moldo-poloneze pe diverse planuri.

Președintele AȘM a subliniat că „Academia de Științe a Moldovei dezvoltă relații de cooperare cu

Președintele Poloniei Bronislaw Komorowski și președintele Republicii Moldova Nicolae Timofti, în Sala Azurie a Academiei de Științe a Moldovei. 3 decembrie 2012

instituiii similare din Polonia, grație Acordului de colaborare tehnico-științifică, semnat în 1991. În cadrul acestuia au fost implementate și se află în proces de realizare o serie de proiecte de cercetare în domenii precum fizica, matematica, chimia, geografia, zoologia, științele umanistice. În acest context, permiteți-mi să profit de această fericită ocazie și să Vă rog, Excelență, să susțineți încheierea unui Acord bilateral de cofinanțare a cercetărilor efectuate prin proiecte comune între AȘM și Ministerul Științei și Educației al Poloniei, după modelul celor încheiate de noi cu Germania, România, Rusia și alte țări.”

„Cred ca aceasta este o recompensă pentru un istoric pasionat, care a ales calea nu doar de a cerceta istoria, ci și de a crea viitorul. Mulțumesc tuturor care înțeleg că titlul de Doctor Honoris Causa îmi este acordat nu pentru studiile științifice, dar pentru activitatea în prezentul nostru care constă în abilitatea de a trece peste ceea ce istoria a stricat într-un fel. Primesc acest titlu ca o recunoaștere pentru națiunea mea și rolul ei pe care l-a jucat în Europa”, a declarat proaspătul Doctor Honoris Causa al AȘM, **Bronislaw Komorowski**, în Oratio Gratitudinis prezentat distinsului auditoriu. El a specificat că experiența Poloniei în UE este unică, mai ales din partea asta a lumii care s-a confruntat cu totalitarisme – brun și roșu și că în 1980 polonezii au surprins cu abilitatea lor de autoorganizare și rezistență împotriva regimului comunist.

„Și dumneavoastră deja vă construiți, aici în Moldova, viitorul european, a spus președintele Komorowski. Țineți minte însă, și o spun în calitate de președinte al unui popor care a reușit să realizeze în mare măsură procesul de transformare, modernizare și integrare europeană: realitatea nu poate fi păcălită. Reformele urmează să fie făcute, trebuie să fie duse în mod cinstit până la capăt, astfel încât efectele lor să poată construi încredere socială, pentru ca oamenii să capete din nou siguranța că munca lor are sens, că reprezintă un aport la binele comun și că este o sursă de venit onestă și semnificativă. Nu se poate merge pe scurtătură. Aveți un scop, aveți o viziune, aveți, de asemenea, prieteni, printre care Polonia. Ați ales un curs bun, veți reuși cu siguranță să învingeți vântul potrivnic și ambarcațiunea Republica Moldova va ancora nu peste mult timp într-un port sigur în Europa.”

Președintele Komorowski a salutat încheierea primei etape a realizării Planului de acțiuni privind liberalizarea regimului de vize, exprimând speranța că în curând cetățenii Moldovei vor călători fără vize în Europa. El a menționat că în Varșovia, unde s-a născut Parteneriatul Estic, simpatia pentru schimbările din Moldova sunt foarte semnificative. Polonia îi în-

telege opțiunile și de ani buni este aliatul Moldovei în drumul acesteia spre Europa, în mod consecvent apără poziția conform căreia Uniunea Europeană trebuie să rămână deschisă pentru toți acei europeni, care acționează în conformitate cu valorile comune și respectă obligațiunile asumate. În acest context, președintele Poloniei s-a adresat, în mod special, tinerilor: „Diversitatea este, în convingerea mea, o bogăție. Acest lucru ar trebui să reprezinte puterea Moldovei în aspirațiile privind participarea la integrarea europeană. Europa este bogată prin diversitatea ei. Voi de asemenea. Voi sunteți un fel de Europă mică și merită să ocrotiți această diversitate, să nu vă temeți de ea, să o folosiți ca pe o putere, ca pe o experiență pozitivă.”

La ceremonia de conferire a titlului Doctor Honoris Causa al Academiei de Științe a Moldovei Excelenței Sale Bronislaw Komorowski, președintele Republicii Moldova **Nicolae Timofti** a menționat importante aspecte din istoria relațiilor bilaterale dintre țările noastre, subliniind faptul că „Polonia a fost printre primele țări care au recunoscut independența Republicii Moldova. La numai câteva luni de la adoptarea Declarației de Independență a Republicii Moldova a fost semnat Tratatul moldo-polonez de cooperare economică, iar în anul 1994 – Tratatul de prietenie și colaborare dintre Republica Moldova și Polonia, după care au urmat și alte acorduri interguvernamentale. Țara Dumneavoastră, Domnule Președinte, a sprijinit și sprijină în mod hotărât independența și integritatea teritorială a Republicii Moldova, eforturile statului nostru în procesul de soluționare a diferendului transnistrean, de integrare în comunitatea europeană și în diverse organisme internaționale.

Vă suntem profund recunoscători pentru acest sprijin. Nu uităm nici faptul că Polonia, împreună cu Suedia, a inițiat Parteneriatul Estic prin care Uniunea Europeană oferă vecinilor din Est, inclusiv Republicii Moldova, susținere concretă și consecventă în promovarea reformelor democratice, contribuind astfel la instaurarea unui mod de viață axat pe stabilitatea economică și cea politică.”

Președintele Timofti l-a felicitat pe omologul său polonez cu ocazia conferirii prestigiosului titlu academic, arătând că acesta face dovada grațitudinii comunității noastre științifice pentru contribuția Excelenței Sale la extinderea relațiilor de colaborare dintre Polonia și Republica Moldova, pentru asistența acordată țării noastre în eforturile ei de integrare europeană.

*Eugenia Tofan,
Centrul Media al AȘM*